

**Ocena dorobku naukowego dra Patryka Borowiaka w związku z Jego ubieganiem się
o przyznanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych
w dyscyplinie językoznawstwo**

1. Informacje ogólne

Pan dr Patryk Borowiak studiował filologię polską i filologię słowiańską na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tytuł magistra uzyskał w 2008 roku na podstawie rozprawy *Płowdiw w nazwach*. W pracy magisterskiej umiejętnie i z wyczuciem zanalizował fakty językowe związane z nazewnictwem miejskim Płowdiwu, jak i toponimią w ogóle. W roku 2012 w macierzystej uczelni uzyskał również stopień doktora na podstawie rozprawy *Nazwy miast i wsi Bułgarii*. Habilitant ukończył także studia podyplomowe Public Relations na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM (2011) oraz studia MBA Zarządzanie Szkołą Wyższą na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu/Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Od 2012 roku jest zatrudniony w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na stanowisku adiunkta, gdzie pracuje nadal, łącząc pracę dydaktyczną i naukową także w Szczecińskiej Wyższej Szkole Collegium Balticum (od 2018 roku). W tym okresie siedmiokrotnie odbył staże naukowe i kwerendy w Bułgarii, Macedonii oraz Wielkiej Brytanii.

Jego zainteresowania badawcze wyraźnie skupiają się wokół szeroko pojętej onomastyki (kulturowej) i języka bułgarskiego, ze szczególnym uwzględnieniem toponomastyki, urbanonimii i chrematonimii oraz komunikacji i pamięci kulturowej, zwrotowi ku rzeczom. Nieobce są mu też zainteresowania badawcze dotyczące dorobku i tradycji bułgarystycznych i slawistycznych w Polsce. Ze względu na swoje powiązanie z systemem antroponimicznym i chrematonimicznym języków południowosłowiańskich postaci św. Tryfona znajduje się również w naukowych kręgach tematycznych dra Patryka Borowiaka. Efektem tych zainteresowań są trzy autorskie monografie (w tym jedna

współautorska) oraz 18 artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach opublikowanych w czasopiśmie i publikacjach książkowych w Polsce, Bułgarii, Czechach i Macedonii. Oprócz tego znaczną część dorobku badawczego Habilitanta stanowi 6 monografii zbiorowych, których Pan dr Patryk Borowiak jest współredaktorem.

Habilitant aktywnie uczestniczył w 17 konferencjach naukowych, w tym 5 zagranicznych. Pełnił różnorodne funkcje w 11 komitetach organizacyjnych i naukowych krajowych i zagranicznych międzynarodowych konferencjach naukowych. Jest członkiem zarządu Polskiego Towarzystwa Onomastycznego oraz członkiem Pracowni Onomastyki Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego i Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego (oddział w Poznaniu). W latach 2011-2018 był także członkiem Komisji Sławistycznej Polskiej Akademii Nauk (oddział w Poznaniu). Ponadto uczestniczył, bądź uczestniczy nadal w dwóch programach europejskich (SEPAL i Uniwersytet Jutra 2), a także bierze czynny udział w zespole badawczym (w Sekcji Onomastycznej Bułgarskiej Akademii Nauk w Sofii). Pięciokrotnie też uczestniczył w zespole oceniającym (2 razy jako członek jury w Konkursie Recytatorskim Poezji Słowiańskiej „Słowiańskie recytacje” i trzy razy jako członek jury w Wojewódzkim Konkursie Literackim „Baśniobranie”)

2. Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Przedstawiona przez Habilitanta jako główne osiągnięcie badawcze rozprawa *Polskie i bułgarskie firmonimy w perspektywie komunikacyjno-wizualnej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2021, ss. 287 (rec. Artur Gałkowski oraz Kiril Tsankov) jest dla mnie niezaprzeczalnym dowodem, że dr Patryk Borowiak jest badaczem dojrzałym, potrafiącym doskonale mierzyć się z problemami językoznawstwa, zwłaszcza jego takich nurtów, które zakładają wszechstronność oraz interdyscyplinarność. Podjęta w pracy próba pokazania możliwości użycia w językoznawstwie metodologii znanej w naukach społecznych i humanistycznych (filozofia, socjologia czy literaturoznawstwo), opartej na zwrocie ku przedmiotom zaowocowała wartościową pracą, będącą oryginalnym ujęciem, które może stać się iskrą dla nowego nurtu w językoznawstwie. Habilitant bowiem podjął się próby ujęcia problematyki onimicznej w wymiarze, na który lingwistyka zwracała incydentalną uwagę. Mowa tu o występujących w sferze językowej nazwach firmowych – sferze, której zasadnie można nadać status komunikacyjny, poszerzony na kontekst osadzony w komunikacji z zastosowaniem dodatkowego kodu ikonicznego. Czyli innymi słowy, chodzi tu o rozszerzenie

językoznawczego paradygmatu i kreatywne, w przypadku niniejszej monografii, poszukiwanie rozwiązań i opisów chrematonimicznych.

W monografii Pan dr Patryk Borowiak poddał analizie materiał z dwóch języków – polskiego i bułgarskiego, które, co prawda, należą do językowej grupy słowiańskiej i są bliskie na płaszczyźnie genetycznej, to jednak ich przeszłość i złożoność historyczno-kulturowa jest inna, w związku z czym języki te różnią się na wszystkich płaszczyznach, włączając w to i kody alfabetyczne.

Monografia posiada logiczną i zwartą kompozycję. Składa się z pięciu rozdziałów, Wstępu, Zakończenia, Bibliografii, Spisu ilustracji, Spisu tabel i diagramów, Wykazu skrótów, Indeksu firmonimów, Indeksu nazwisk oraz streszczeń w języku angielskim i bułgarskim. Każdy z rozdziałów obejmuje trzy podrozdziały. Integralną częścią pracy jest też jej strona ikoniczna (włączając w to okładkę książki). Poszczególne analizy metodologiczne wzbogacają ilustracje (łącznie 58), natomiast studia przypadków uwiarygadniają zdjęcia szyldów (w łącznej liczbie 100).

Rozdział pierwszy (*Czym są firmonimy?*), ss. 13-64, podejmuje słuszne kwestie związane z problemami ustalenia jednolitej terminologii chrematonomastycznej, a także jest swoistym, dokładnym przeglądem istotnej literatury z tego zakresu, które następnie dla Pana dra Patryka Borowiaka stają się tłem dla celnego ukazania funkcjonujących w literaturze naukowej (przy tym odpowiednio dla potrzeb późniejszej analizy zmodyfikowanych przez Autora) klasyfikacji firmonimów i ich struktur. W związku z takim założeniem na bazie podziału zastosowanego przez Lilianę Dimitrową-Todorową Habilitant celnie zaproponował rozszerzoną, doprecyzowaną i uszczegółowioną (można rzec: autorską) typologię firmonimów, zakładającą współistnienie dwóch istotnych składowych, to jest firmonimów odapelatywnych (onimizowanych) oraz firmonimów odproprialnych, uzupełnionych o odpowiednie pola tematyczne. I tak wśród firmonimów odapelatywnych wyróżnia Pan dr Patryk Borowiak firmonimy onimizowane od nazw roślin lub ich części (z sześcioma podgrupami), firmonimy onimizowane od nazw zwierząt (z sześcioma podgrupami), firmonimy onimizowane od nazw innych desygnatów z otaczającego świata (z dziewięcioma podgrupami), firmonimy onimizowane od przejawów ludzkiej aktywności, a także wyrazów określających zawody, stanowiska, funkcje i tytuły oraz stopnie pokrewieństwa, firmonimy onimizowane od nazw nosicieli cech, firmonimy onimizowane od dat, wieków itp., firmonimy onimizowane od liczebników, firmonimy wartościujące, firmonimy onimizowane

od nazw barw i kolorów oraz firmonimy abstrakcyjne i/lub metaforyczne. Z kolei w ramach firmonimów odproprialnych wydziela Habilitant firmonimy transonimizowane od: imion, nazwisk, przezwisk, imion postaci baśniowych, legendarnych, mitologicznych, imion i/lub nazwisk postaci historycznych, imion i/lub nazwisk postaci literackich, imion i/lub nazwisk osób związanych z kulturą i sztuką, teonimów, etnonimów, nazw geograficznych (włączając jako podgrupy choronimy, hydronimy, oronimy, ojkonimy, nezonimy, toponimy historyczne, hodonimy, agoronimy, nazwy dzielnic) oraz chrematonimów (w ramach których wyszczególnia Habilitant firmonimy, heortonimy i ideonimy). Z kolei uwzględniając pochodzenie nazw wyekscerpowanych z szyldów ulicznych w polskich i bułgarskich miastach Autor dzieli je na firmonimy: rodzime, obce oraz częściowo zapożyczone (hybrydalne). Natomiast autorska strukturalna typologia nazw polskich i bułgarskich (niezależnie od ich pochodzenia) słusznie uwzględnia pięć podstawowych grup, tj.: firmonimy proste (z siedmioma podgrupami), firmonimy złożone (również z siedmioma podgrupami) oraz firmonimy z użyciem form deminutywnych, z użyciem form augmentatywnych oraz wykorzystujące gry słowne, przy czym, jak to później Autor trafnie zauważa ... *w ostatniej grupie firmonimów znalazły się w większości przykłady zaczerpnięte z polskich ulic. Niechęć do tworzenia podobnych nazw w języku bułgarskim można wyjaśnić brakiem fleksji imiennej i koniecznością używania wyrażen przyimkowych. Zatem charakter gramatyki języka bułgarskiego w dużym stopniu decyduje o tym, że twórcy nazw niechętnie sięgają po zabawy słowem* (s. 54).

Zaproponowane przez Pana dra Patryka Borowiaka typologie, mając na uwadze wyekscerpowany i zanalizowany następnie materiał językowy, są celne i bez wątpienia w odniesieniu do analizowanych języków słuszne.

Rozdział drugi (*Historia i rozwój szyldów*), ss. 65-94, poświęcony jest analizie i opisowi genezy i samym początkom ulicznej komunikacji wizualnej. Autor słusznie skupia też swoją uwagę na etymologicznych i teoretycznych aspektach szyldu. Interesującym i potrzebnym zabiegiem w tej części monografii wydaje się być także zaprezentowana komparatywna analiza nieco odmiennych oczekiwań wobec współczesnych szyldów w Polsce i w Bułgarii.

Rozdział trzeci (*O designie szyldów w przestrzeni miejskiej*), ss. 95-134, dotyczy szyldów traktowanych jako przedmioty, opisu designu i grafii szyldów, co z perspektywy obecnego, we współczesnej humanistyce nurtu nazywanego zwrotem ku przedmiotom wydaje

się szczególnie uzasadnione i istotne. Interesującym zabiegiem zastosowanym do analizowanych później firmonimów okazuje się dostosowanie tzw. 10 reguł dobrego wzornictwa Dietera Ramsa do płaszczyzny firmonimów zmodyfikowanych przez Pana dra Patryka Borowiaka. Habilitant na tej płaszczyźnie oraz reprezentujących je różnorodnych szyldów słusznie proponuje rozpatrywanie ich mając na uwadze takie cechy, jak: innowacyjność, użyteczność, estetyka, zrozumiałość, dyskretność formy, uczciwość społeczna, ponadczasowość, perfekcyjność projektu, ekologiczność oraz antydesignerstwo. Ponieważ na dobre wzornictwo szyldu (oprócz samej jego wizualizacji) mają wpływ takie czynniki, jak postać graficzna nazwy oraz wszystkie związane z nią aspekty lingwistyczne, to naturalnym i logicznym krokiem w tej części monografii jest odniesienie się Pana dra Patryka Borowiaka do różnorodnych i odmiennych aspektów orto- i typograficznych w szyldach polskich i bułgarskich.

Rozdział czwarty (*Firmonimy i ich konteksty*), ss. 135-170, odnosi się z kolei do firmonimów postrzeganych z perspektywy kontekstów występujących w procesie komunikacji. Autor w tej części monografii zwraca uwagę na firmonimy jako teksty. Trafnie przygląda się tu analizowanym onimom przez pryzmat zaproponowanych przez Małgorzatę Rutkiewicz-Hanczewską, pochodzących z dziedziny komunikacji językowej, kontekstów. Habilitant prawidłowo analizuje tu kontekst lingwistyczny oraz kontekst kulturowy (rozumiany także w perspektywie lokalnych uwarunkowań, trafnie wykazując, iż wśród firmonimów bułgarskich sporą grupę stanowią te, pochodzące od nazw fizjograficznych, podczas gdy firmonimy polskie częściej odnoszą się do nazw topograficznych), kontekst literacki, kontekst dialogiczny oraz kontekst biznesowy. Słusznie zauważa też, że konteksty te są płynne i często problematyczne jest wyznaczenie stałej granicy między nimi (np. gdzie kończy się kontekst kulturowy, a zaczyna lingwistyczny). Niewątpliwym novum w analizie firmonimów jest słusznie zaproponowany przez Pana dra Patryka Borowiaka, a nieuwzględniany dotychczas w literaturze, istotny przy całościowych badaniach tego typu kontekst projektowy. Z uwagi na to, że zastosowana przez Habilitanta w monografii metodologia opiera się na zwrocie ku przedmiotom, co implikuje uwzględnienie aspektu rzeczowego szyldu, kontekst projektowy wydaje ze wszech miar w takiej analizie pożądany.

Rozdział piąty (*Studium przypadku*), ss. 171-226, jest szczegółową analizą, opartą na zaprezentowanej we wcześniejszych rozdziałach poszerzonej metodologii pięćdziesięciu polskich i pięćdziesięciu bułgarskich szyldów reprezentujących lokale gastronomiczne w

Polsce i w Bułgarii. Autor monografii zasadnie przedstawia wprowadzający krótki zarys historii gastronomii w Polsce i Bułgarii, co bez wątpienia pomaga (zwłaszcza niewtajemniczonemu czytelnikowi) w zrozumieniu specyfiki historyczno-kulturowej badanych w monografii szyldów oraz reprezentujących je firmonimów. Następnie, zestawiając firmonimy w tabelach, przeprowadza celną analizę, opartą na autorskich badaniach emblematycznych zaprezentowanych w rozdziale czwartym. W celu ustalenia, jakie cechy szyldów zwracają uwagę odbiorców poddaje je też badaniu ankietowemu. Sama ankieta *Szyldy reklamowe i nazwy własne w przestrzeni miejskiej* została przeprowadzona na grupie polskich i bułgarskich respondentów w latach 2018–2019. W analizie autor zamieścił nazwy własne (i skróty od nazw miast, w których znajdują się desygnaty), ich reprezentacje na szyldach, krótkie opisy według zaproponowanego przez Autora w poprzednim rozdziale modelu emblematowego, zawierającego takie elementy, jak lemma, imago i subskrypcja, uzupełnione o informacje o kategoriach motywacyjnych i strukturalnych danych firmonimy. Celnie zamieścił też diagramy kołowe uwzględniające udział procentowy respondentów, przypisujących konkretne cechy analizowanym szyldom.

Podsumowanie monografii stanowi *Zakończenie* (ss. 227-233).

Przeprowadzone przez Pana dra Patryka Borowiaka w monografii *Polskie i bułgarskie firmonimy w perspektywie komunikacyjno-wizualnej* badania umożliwiły Mu wyciągnięcie ciekawych, oryginalnych wniosków, które w pełni podzielam. Pierwszy z nich dotyczy okresów fal motywacyjnych tendencji nazwotwórczych – na płaszczyźnie firmonimów handlowo-usługowych tendencje te w obu analizowanych krajach przechodzą podobne okresy fal motywacyjnych (różnić się może jedynie czas ich występowania). Drugi wniosek dotyczy kontekstów komunikacji biznesowej – w tym wypadku przeprowadzona przez Habilitanta analiza onimiczna jest przekonująca i udowodniła, że większość firmonimów realizuje jednocześnie kilka takich kontekstów, co jest potwierdzeniem tezy o wymiarze polifonicznym tekstów onimicznych. Innowacyjny zabieg wprowadzenia do badań firmonimów na szyldach kontekstu projektowego, odnoszącego się tak do projektowania graficznego i samego onimu, czyli kreowania własnej nazwy pozwolił Panu drowi Patrykowi Borowiakowi zauważyć zależność firmonimii i związanych z nią działań promocyjnych. Stąd też następna konkluzja, iż zależność ta jest w biznesie kluczowa. Kolejna refleksja dotyczy wymogu standardowości współczesnego designu (a raczej jego braku). Jak wykazał w swoich badaniach Habilitant, na wybory konsumenckie ma wpływ taki szyld, który zostanie zapamiętany (czego dowodem

jest wysoka ocena przez ankietowanych starych drewnianych szyldów od dekad istniejących w Bułgarii). Stąd też prawidłowa konstatacja Habilitanta, iż w tym wypadku najistotniejsze jest tworzenie projektów umożliwiających klientowi identyfikowanie i interpretowanie miejskich szyldów. Następną istotną konstatacją (tak w przypadku konsumentów bułgarskich, jak i polskich) jest fakt nierozłączności firmonimu, nośnika na jakim występuje i towarzyszących mu elementów graficznych – czyli mowa tu o funkcjonowaniu szyldów w świadomości odbiorców jako całości. Powyższe wnioski implikują jeszcze jedną, w moim przekonaniu najistotniejszą refleksję w badanej kwestii, a mianowicie to, iż oprócz ram praktycznych szyldy posiadają także zdolności komunikacyjne (tak w aspekcie społecznym, jak i kulturowym, stając się źródłem wiedzy o dziedzictwie materialnym i duchowym ludzi, jak też o nich samych). Z tego też względu można tu mówić o swoistym „języku” szyldów.

Zaproponowane w rozprawie rozwiązania i wnioski odznaczają się trafną, dojrzałą refleksyjnością oraz systematyczną penetracją myśli onomastycznej i językoznawczej, i jej kulturowych i społecznych kontekstów. Pan dr Patryk Borowiak z powodzeniem wykazał, iż metodologia oparta na zwrocie ku przedmiotom może być śmiało wykorzystywana w analizach językoznawczych, a samą monografię należy pod tym kątem traktować jako nowatorską. Jestem przekonany, że zaproponowane w rozprawie rozwiązania i wnioski z pewnością będą stanowić kreatywną podstawę do dyskusji naukowych. Monografia bowiem, w moim przekonaniu, stanowi przełamanie zakresu badawczego zarezerwowanego i podejmowanego dotychczas przede wszystkim przez praktyków zajmujących się reklamą. Przełamanie to widoczne jest w reifikacji oddawanych na szyldach firmonimów (jako odmian komunikacyjnych łączących postać słowną i ikoniczną) zauważalnych w tym wypadku w pejzażu językowym polskich i bułgarskich ośrodków miejskich.

Monografia napisana jest przejrzystie i starannie, nienaganną polszczyzną, układ całości jest logiczny i spójny. Jest rozprawą bardzo rzetelnie, szczegółowo opracowaną i udokumentowaną. Sam wybór omawianej tematyki jest trafny metodologicznie i poznawczo inspirujący, a zarazem istotny i, podkreślę, nowatorski w badaniach onomastycznych i językoznawczych. Uważam, że monografia jest znaczącym krokiem w dociekaniach nad firmonimami i w badaniach onomastycznych w ogóle. Wyraźnie też wzbogaca dotychczasowe opracowania (metodologicznie, treściowo i tematycznie), stanowi jednolitość i spełnia wszystkie wymogi stawiane nowoczesnym opracowaniom naukowym, będąc równocześnie doskonałym podręcznikiem naukowym skierowanym do onomastów

(naukowców i studentów polonistów, sławistów i innych), ale też praktyków, takich jak: eksperci od reklamy, marketingowcy, twórcy logotypów itp. Z pewnością jest to pozycja bardzo wartościowa i w pełni spełnia warunki stawiane rozprawom habilitacyjnym.

3. Ocena istotnej działalności naukowej Kandydata

Pozostały przedstawiony dorobek naukowy Pana dra Patryka Borowiaka jest bogaty: 3 monografie (w tym jedna współautorska), 10 rozdziałów w monografiach naukowych (w tym 3 współautorskie), 8 artykułów w czasopismach naukowych (jeden współautorski), 6 współredakcji monografii.

Opublikowana w 2020 roku monografia *Design saszetki z cukrem. O komunikowaniu się z rzeczami* (współautor: Aleksander W. Mikołajczak), Poznań 2020 stanowi w mojej ocenie udaną próbę udowodnienia iż komunikacja z przedmiotami sprowadza się do użytkowania rzeczy stwarzającego specyficzną przestrzeń takiej komunikacji i prowadzi do innego postrzegania uwarunkowanych ontologicznie procesów użytkowo-komunikacyjnych, odnosząc się do materialności przedmiotów, ale też do ich znaczeniowej funkcjonalności i do kompetencji użytkowników.

W ramach szeroko pojętej onomastyki (kulturowej) i języka bułgarskiego, ze szczególnym uwzględnieniem toponomastyki, urbanonimii i chrematonimii opublikował Pan dr Patryk Borowiak 12 artykułów i rozdziałów (*„Tam gdzie nie braknie wina, tam smutki i troski nie trafiają”*. O nazwach bułgarskich winnic i win, Nazwy wybranych obiektów użyteczności publicznej w Płowdiwie, Typ uporządkowania roku liturgicznego a sposoby identyfikacji niedziel (bułgarski prawosławny kalendarz liturgiczny i polski katolicki kalendarz liturgiczny), *От универсални магазини към молове – имената на търговските центрове в България*, *За фирмените наименования в контекста на графичния дизайн [About Firmonyms in the Graphic Design Context]*, *Heortonymy łacińskie i polskie w siedemnastowiecznych dokumentach sądowych Pobiedzisk (prolegomena badawcze)*, *„Hebros niosący srebro...”*, czyli o płowdiwskich hydronimach i innych nazwach związanych z wodą, *„Поддай ми тухла, подай ми тухла, ще построим нова къща”*. За наименованията на новите жилищни сгради от гледна точка на маркетинга и ономастиката, *Co komunikują nazwy bułgarskich hoteli?*, *Nazwy domów odrodzeniowych, wchodzących w skład Rezerwatu Architektoniczno-Historycznego "Старинен Пловдив"*, *O wybranych nazwach polskich zespołów folkowych*, *За фирмените наименования в контекста на графичния дизайн [About Firmonyms in the Graphic Design Context]*).

Zainteresowań badawczych Habilitanta odnoszących się do dorobku i tradycji bułgarystycznych i sławistycznych w Polsce dotyczą 2 teksty (*Naukowe i popularyzatorskie tradycje poznańskiej bułgarystyki*, *Kierunki badań onomastycznych na filologii polskiej i filologiach południowosłowiańskich*). Postać św. Tryfona w perspektywie antroponimicznej i chrematonimicznej znajduje swoje odzwierciedlenie w 2 innych tekstach (*Tryfon w bułgarskim i macedońskim systemie antroponimicznym*, *Najpopularniejsze nazwiska od podstawy Trifun/Tripun/Trivun w chorwackim systemie antroponimicznym*). Z kolei 2 następne opracowania dotyczą dociekań nad komunikacją i pamięcią kulturową, zwrotem ku rzeczom (*"Sklep z cytatami", czyli przedmiot literacki w perspektywie nowej rzeczowości*, *Културната намет на имената. Избрани примери*). Publikacje ukazały się w Polsce, Bułgarii, Czechach i Macedonii. Oprócz tego znaczną część dorobku badawczego Habilitanta stanowi 6 monografii zbiorowych, których Pan dr Patryk Borowiak jest współredaktorem (*Bulgaria tradycyjna i nowoczesna*, Poznań 2015; *Słowiańskie teksty kultury. Samokowskie kontynuacje II*, Poznań – Prilep, 2015; *Słowianie, my lubim kontrasty. Zderzenie Wschodu, Zachodu i Południa w świecie słowiańskim*, Poznań 2017; *Szlakiem miast (nie)wyobrażonych. Kontekst słowiański*, Poznań, 2018; *Słowianie, my lubim kobiety*, Poznań 2019; *Bułgarystyka – tradycje i przyszłość. Българистиката – традиция и бъдеще*, Poznań 2020).

O wartości pracy naukowej Pana dra Patryka Borowiaka świadczą również względy naukometryczne. Był On mianowicie cytowany 11 razy (w publikacjach polskich i bułgarskich).

4. Ocena działalności dydaktycznej

W działalności dydaktycznej dra Patryka Borowiaka na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo szerokie spektrum prowadzonych zajęć dydaktycznych takich jak ćwiczenia, konwersatoria, wykłady, zajęcia fakultatywne oraz inne (tak w IFS UAM, jak i innych jednostkach Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej oraz na innych wydziałach UAM). Wykaz prowadzonych przez Pana dra przedmiotów na UAM jest niezwykle imponujący i obejmuje takie obszary jak bułgarystyka, translatologia, komunikacja interpersonalna, kultura (w tym kultura języka), turystyka i inne. Pan doktor trzykrotnie był też tutorem studentów Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Studiów Humanistycznych i Społecznych UAM. Z własnej inicjatywy prowadził również zajęcia fakultatywne.

Do Jego dorobku dydaktycznego zalicza się także przygotowanie oraz zmodyfikowanie kilkunastu sylabusów w ramach modernizacji programów studiów w IFS oraz przygotowanie sylabusu do przedmiotu Marketing kultury dla kierunku studiów Język

polski jako obcy (studia II stopnia) w Instytucie Filologii Polskiej UAM. Od roku akademickiego 2019/2020 jest również członkiem Rady Programowej Central European and Balkan Studies UAM.

Ponadto dr Patryk Borowiak w latach 2014-2021 wypromował 36 licencjatów, a w latach 2012-2021 był recenzentem 41 magisterskich prac dyplomowych.

Działalność dydaktyczną na macierzystej uczelni dopełnia również praca dra Borowiaka w różnego typu placówkach oświatowych. Bogata wiedza Habilitanta oraz jego doświadczenie dydaktyczne zostało także zauważone i docenione także przez Szczecińską Szkołę Wyższą Collegium Balticum, która od 2018 roku jest dla dra Borowiaka drugim miejscem pracy. Habilitant prowadzi tam zajęcia z zakresu językoznawstwa oraz szeroko pojętej komunikacji interpersonalnej.

5. Ocena pracy organizacyjnej

Na niezwykle pozytywną ocenę zasługuje również wieloaspektowa praca organizacyjna Habilitanta na rzecz nie tylko macierzystej jednostki, ale Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w ogóle. Jego czynności dotyczyły i dotyczą nadal różnorodnych działań promocyjnych IFS oraz działań rekrutacyjnych. Liczne aktywności dra Patryka Borowiaka w tym zakresie, a także pełnione funkcje niezbitnie świadczą o głębokim Jego zaangażowaniu w działalność organizacyjną w IFS i UAM. Warto też podkreślić, że działalność ta nie ogranicza się jedynie do pracy na rzecz samego Uniwersytetu a dotyczy również współpracy UAM z otoczeniem. Ponadto w okresie 2011-2021 Habilitant pełnił funkcję sekretarza trzech konferencji naukowych, a także współorganizował i był członkiem komitetów naukowo-programowych i organizacyjnych innych ośmiu konferencji.

6. Ocena pracy popularyzatorskiej

Habilitant jest też bardzo czynny w ramach działań popularyzujących naukę. Załączona przez dra Borowiaka lista (w sumie 20) najistotniejszych działań popularyzatorskich Habilitanta przedstawia się imponująco. Organizował bowiem wiele wydarzeń (w tym międzynarodowych). Wygłosił kilkanaście wykładów poza macierzystą uczelnią, zasiadał w jury w różnorodnych konkursach związanych ze Słowiańszczyzną a także prowadził spotkania autorskie i organizował liczne wydarzenia w ramach Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki i innych. Innym polem działalności Pana dra Borowiaka były aktywności związane z angażowaniem się w działania lokalne – z powodzeniem popularyzował bowiem gmach Collegium Maius a także prowadził aktywności dotyczące

odnowienia partnerstwa miasta Poznań i Płowdiw. W ramach współpracy z otoczeniem zainicjował także podpisanie umowy patronackiej z V Liceum Ogólnokształcącym im. Klaudyny Potockiej w Poznaniu, dzięki czemu pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej prowadzą w tej szkole różnorodne zajęcia popularyzatorskie obejmujące m.in. Wstęp do kultury krajów słowiańskich i bałkańskich czy Turystyka kulturowa Bałkanów i Europy Środkowo-Wschodniej z elementami lektoratu języka bułgarskiego. W ramach umowy z liceum jest także autorem programu nauczania w klasach o profilu turystyczno-ekonomicznym oraz autorem różnorodnych inicjatyw (np. Akademicki Dzień Słowiański i Bałkański w V LO czy wyjazdy naukowo-turystyczne na Bałkany).

Ponadto na zlecenie Wydawnictwa Literackiego z Krakowa Pan dr Patryk Borowiak trzykrotnie przygotowywał ekspertyzy dotyczące przekładu polskich i bułgarskich monografii.

Aktywności organizacyjne, dydaktyczne oraz popularyzatorskie dra Patryka Borowiaka zostały też docenione przez Władze UAM i dyrekcję szkoły partnerskiej. Habilitant bowiem jest laureatem łącznie ośmiu nagród i wyróżnień (w tym pięciu Nagród Rektora UAM III stopnia).

Na zauważenie zasługuje także wieloletnia praca tłumacza przysięgłego oraz inne aktywności i funkcje Habilitanta, jak chociażby szkolenia z zakresu brandingu, tożsamości wizualnej firmy i autoprezentacji, pełnienie funkcji prezesa Fundacji TAMiTU i inne. W roku 2018 dr Borowiak ukończył też dwuletnie studia podyplomowe MBA Zarządzanie Szkołą Wyższą.

Konkluzja:

W podsumowaniu wyrażonych powyżej opinii, dotyczących dorobku naukowego, działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej Habilitanta potwierdzam jednoznacznie, iż lektura dorobku naukowego Habilitanta w sposób niebudzący zastrzeżeń prowadzi do konstatacji, że jest to dorobek naukowy obszerny, wartościowy oraz cenny, umiejscawiający Habilitanta na bardzo wysokiej pozycji w polskiej i międzynarodowej przestrzeni naukowej. Rozprawę habilitacyjną nt. *Polskie i bułgarskie firmonimy w perspektywie komunikacyjno-wizualnej* oceniam bardzo wysoko. Pan dr Patryk Borowiak jest dojrzałym pracownikiem naukowym, aktywnie uczestniczącym w dyskursach naukowych w Polsce i za granicą, posiadającym własną sieć kontaktów, a także niesamowicie kompetentnym dydaktykiem i popularyzatorem wiedzy.

W myśl powyższego stwierdzam, że dysertacja Pana dra Patryka Borowiaka oraz Jego dorobek naukowy stanowią poważne osiągnięcie naukowe, sytuując badacza w czytelny i rozpoznawalny sposób w polskiej i międzynarodowej przestrzeni naukowej. Dorobek ten spełnia wymogi określone Ustawą przewidziane w postępowaniu w przewodzie habilitacyjnym w dziedzinie nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwo.

Wnoszę o dopuszczenie dra Patryka Borowiaka do dalszych etapów habilitacyjnego postępowania proceduralnego.

Robert Bońkowski